

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0443

Prieniky pracovného práva do iných odvetví súkromného práva (a vice versa)

Zodpovedný riešiteľ **doc. JUDr. Andrea Olšovská, PhD.**

Príjemca

Trnavská univerzita v Trnave - Právnická fakulta

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Vo vzťahu k celkovému riešeniu projektu na projekte nespolupracovalo zahraničné pracovisko. V roku 2022 spolupracovala Katedra pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia Právnickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe pri spoluorganizovaní konferencie.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Projekt nevedol k vytvoreniu patentov, vynálezov, či úžitkových vzorov.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

S prihliadnutím na širší predmet skúmania uvádzame tie publikácie, ktoré možno vnímať ako kľúčové pre pracovné právo a vzájomnú interakciu pracovného práva a súvisiacich odvetví súkromného práva.

BARANCOVÁ, H.: Ochranná funkcia pracovného práva a aktuálne problémy vzťahu zamestnanca a zamestnávateľa. In: Societas et iurisprudencia. ISSN 1339-5467. Roč. 8, č. 1 (2020), s. 47-60.

ELIÁŠ, K.: Pravo v tekutých časoch. In: Pocta prof. Janu Hurdikovi k 70. narodeninám. Brno : Masarykova univerzita, 2021, s. 87 – 106, ISBN 978-80-210-9937-1

KRIŽAN, V.: Pojem pracovník na účely úpravy voľného pohybu pracovníkov Európskej únie. In: Societas et iurisprudencia.- ISSN 1339-5467. - Roč. 8, č. 1 (2020), s. 78-97.

HLUŠÁK, M.: Súvzťahnosti medzi Občianskym zákonníkom a Zákonníkom práce na pozadí rekodifikácie súkromného práva. In: Justičná revue, 2023; v tlači

DOLOBÁČ, M. Výklad kogentnosti v pracovnoprávných vzťahoch. In: Právna politika a legislatíva. Zmluvná autonómia v súkromnom / pracovnom práve. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2020. ISBN 978-80-571-0308-0. s. 22-31.

OLŠOVSKÁ, A.: Zastúpenie v pracovnom práve : kapitola 4. In: Zastúpenie v súkromnom práve. - Praha: C.H. Beck, 2021. - ISBN 978-80-7400-836-8. - S. 231-262.

BARANCOVÁ, H.: Nová právna úprava domáckej práce a telepráce In: Právny obzor. ISSN 0032-6984, 2022, roč. 105, č. 1, s. 3-18.

BARANCOVÁ, H.: Zodpovednosť zamestnanca v pracovnom práve Slovenskej republiky a

príprava nového Občianskeho zákonníka In: Právny obzor. ISSN 0032-6984, 2022, roč. 105, č. 4, s. 271-284.

NOVOTNÁ, M.: Súhlas poškodeného ako okolnosť vylučujúca protiprávnosť v pracovnom práve? In: Zmluvná autonómia v súkromnom / pracovnom práve. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2020. ISBN 978-80-571-0308-0. s. 89-103.

OLŠOVSKÁ, A., Divékyová, K., Mészáros, M.: Organizačné zmeny zamestnávateľa a skončenie pracovného pomeru. 1. vyd. - Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2023, s. ISBN 978-80-571-0596-1 (brož.), ISBN 978-80-571-0597-8

OLŠOVSKÁ, A. (50%), TROJČÁKOVÁ, V. (50%) Odstúpenie a vypovedanie kolektívnej zmluvy a dohôd uzatváraných s príslušným odborovým orgánom, odvolanie súhlasu príslušným odborovým orgánom: 5. kapitola. In: Odborová organizácia. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2020. ISBN 978-80-571-0235-9. s. 192-211.

OLŠOVSKÁ, A. (50%), Švec, M. (50%): Sankcie zamestnávateľa - krátenie a nepriznanie peňažných plnení. 1. vyd. - Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2022. - 175 s. ISBN 978-80-571-0542-8, ISBN 978-80-571-0543-5.

OLŠOVSKÁ, A. (50%) – Švec, M. Management der Anwesenheit von Arbeitnehmer auf dem Arbeitsplatz im Licht der neuen Möglichkeiten. Hurth : Wolters Kluwer Deutschland, 2021, 142 s. ISBN 978-3-452-30013-3.

BARANCOVÁ, H.: Manažéri v pracovnom práve. 1. vyd. Praha: Leges, 2020. 118 s. ISBN 978-80-7502-442-8

BARANCOVÁ, H.: Štatutárny orgán ako pracovník podľa práva EÚ a európske procesné právo. In: Právny obzor. ISSN 0032-6984. Roč. 103, č. 3 (2020), s. 169-182.

BARANCOVÁ, H.: Rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene a obchodné vedenie spoločnosti. In: Societas et Iurisprudencia. ISSN 1339-5467, č. 2 (2021), roč. IX, s. 21-41.

KRIŽAN, V., OLŠOVSKÁ, A. (eds.): Prieniky pracovného práva do iných odvetví súkromného práva (a vice versa): Reformy v práve, justícii a verejnej správe: zborník. 1. vyd. Trnava (Slovensko): Trnavská univerzita v Trnave. Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied; Trnavská univerzita v Trnave. Právnická fakulta, 2022. ISBN (elektronické) 978-80-568-0546-6, s. 8-26.

OLŠOVSKÁ, A. (ed.): Zmluvná autonómia v súkromnom/ pracovnom práve: Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie „Právna politika a legislatíva“. Trnava: Právnická fakulta TU v Trnave, 2020. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020. 182 s. ISBN 978-80-571-0309-7.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu je možné uplatniť v legislatíve (predovšetkým v rámci pripravovanej rekodifikácie súkromného (najmä občianskeho) práva), keďže niektorí riešitelia participujú na rekodifikačných prácach. Publikáčne výstupy sa venujú aj otázkam, ktoré sú často riešené v aplikačnej praxi (najmä v súkromnoprávných vzťahoch), ako aj v rámci rozhodovacej činnosti súdov, pričom ponúkajú návrhy riešenia situácií, ktoré sú sporné, predpokladáme využitie výsledkov projektu v tejto oblasti.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Počas riešenia projektu sa riešiteľský tím sústredil na vzájomné pôsobenie pracovného, občianskeho a obchodného práva, keďže vnímame právne odvetvia súkromného práva nie ako uzavreté systémy, ale vzájomne ovplyvňujúce sa. Pracovné právo má v porovnaní s týmito odvetviami osobitný charakter pre jeho ochrannú funkciu a osobný výkon závislej práce zamestnancom, ktorý má mať garantované aj dôstojné pracovné podmienky. Riešitelia sa sústredili na skúmanie opodstatnenosti samostatného právneho odvetvia – pracovného práva. Závery autorov naznačujú, že pri rešpektovaní elementárnych princípov (najmä pracovného práva) zostáva opodstatnená existencia samostatného pracovného práva ako odvetvia, ako aj určitých nevyhnutných presahov do iných súkromnoprávných odvetví (občianske a obchodné právo). V tejto súvislosti sa preto riešitelia zaoberali aj otázkou zastierania pracovných pomerov či výkonom činností prostredníctvom rôznorodých platforiem a uvažovali o zavedení takej právnej úpravy, ktorá jasnejšie zadefinuje status osôb (či už z pohľadu pracovného alebo obchodného práva), ktoré vykonávajú takýto typ práce a bude garantovať aj určitú úroveň ich ochrany. Riešitelia sa zhodli, že je potrebné

vychádzať z obsahovej náplne právneho vzťahu a na tomto základe ukotviť právny vzťah v príslušnom odvetví (aj preto sa riešitelia zaoberali znakmi závislej práce či pojmom pracovníka/zamestnanca).

Keďže právne odvetvia sa vzájomne prelínajú, riešitelia venovali pozornosť oblastiam, v rámci ktorých dochádza k výraznejšej interakcii jednotlivých odvetví súkromného práva, pričom sa snažili poukázať na to, či sa v rámci týchto stretov ako vhodnejšia javí pracovnoprávna úprava alebo úprava ostatných dvoch odvetví, alebo či je možná určitá kombinácia (napr. zodpovednostné vzťahy v pracovnom práve a tretie osoby; status štatutárnych orgánov; otázka či prokurista koná aj v mene zamestnávateľa). Riešitelia sa zaoberali aj vymedzením vzájomného vzťahu Zákonníka práce a najmä Občianskeho zákonníka, a to v súvislosti s rekodifikáciou súkromného práva. Riešitelia prijali názor, že je potrebné modernizovať právnu úpravu, odstrániť prípadné duplicity, avšak s rešpektovaním osobitostí pracovnoprávných vzťahov. Subsidiárna pôsobnosť Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Zákonníku práce by preto mala mať svoje limity (napr. osobitosti skončenia pracovného pomeru, zodpovednostných vzťahov).

V súvislosti s výkonom závislej práce vznikajú rôzne situácie, ktoré pracovné právo buď (i) nerieši a je potrebné vychádzať z právnej úpravy iných odvetví súkromného práva (keďže daná oblasť nesúvisí priamo s výkonom osobnej závislej práce, napr. pri prevode podniku je okrem pracovnoprávnej úpravy podstatná aj obchodnoprávna úprava), alebo (ii) pripúšťa použitie súkromnoprávneho inštitútu (z dôvodu zakotvenia subsidiárnej pôsobnosti všeobecnej časti Občianskeho zákonníka na všeobecnú časť Zákonníka práce, napr. náležitosti právnych úkonov), prípadne (iii) danú oblasť neupravuje a je potrebné využiť preberanie argumentačných štruktúr najmä občianskeho práva (napr. otázka možnosti vypovedania zmlúv/dohôd vhodný inštitút súkromného práva). Práve táto oblasť je zdrojom úvah prijatia novej právnej úpravy.

Podstatným cieľom projektu bolo teda poukázať na možné interakcie odvetví súkromného práva, osobitne z pohľadu pracovného práva. Na základe výstupov možno konštatovať, že sa možno skôr stretnúť s presahmi občianskoprávnej/obchodnoprávnej úpravy do pracovnoprávných vzťahov, pričom autori poukazovali na riziká a možné riešenia takýchto situácií. Záverom možno uviesť, že odvetvie pracovného práva je otvorené, zmeny, ktoré prináša vývoj je potrebné zavádzať opatrne, aby bola garantovaná ochrana zamestnanca a v prípade potreby preberania inštitútov súkromného práva je potrebné postupovať obozretné.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

In the course of the project, the research team focused on the interaction of labour law, civil law and commercial law, as we perceive the areas of private law as non-closed systems, but rather as interacting with each other. In comparison with the mentioned areas of law, labour law is of a special character due to its protective function and the personal performance of dependent work by an employee, who should also be guaranteed dignified work conditions. The research team members focused on researching the justification of labour law as a separate area of law. The authors' conclusions indicate that, while respecting elementary principles (especially of labour law), it remains justified that labour law exists as a separate area of law, including certain inevitable overlaps into other areas of private law (civil law and commercial law). In given context, thus, the research team members also dealt with the issue of concealment of employment relationships or the performance of work through various platforms, and they considered introducing such a legislation that would more clearly define the status of persons (either from the point of view of labour law or commercial law) who perform such type of work and would guarantee also a certain level of protection for them. The research team members agreed that it is necessary to classify the legal relationship under the relevant area of law on the basis of its content (this is also why the research team members dealt with the essentials of dependent work or the concept of worker/employee).

Since the areas of law overlap with each other, the research team members paid attention to the sectors in which there is a significant interaction between the particular areas of private law, while trying to point out whether labour law regulation or the regulation resulting from the other two areas of law seem more appropriate within these clashes, or whether certain combination is possible (e.g. liability relations under labour law and third parties;

status of statutory bodies; whether a proxy holder also acts on behalf of the employer). The research team members also dealt with the definition of the mutual relationship between the Labour Code and especially the Civil Code, in connection with the recodification of private law. The research team members presented the opinion that it is necessary to modernize the legal regulation, to eliminate duplications, while respecting the particularities of labour relations. The subsidiary applicability of the Civil Code in relation to the Labour Code should therefore have its limits (e.g. particularities of the termination of the employment relationship, liability relationships).

In connection with the performance of dependent work, there are various situations which labour law either (i) does not regulate and it is necessary to apply legal regulation under another area of private law (since the given area is not directly related to the performance of personal dependent work, e.g. in case of transfer of business also commercial law regulation is important in addition to the labour law regulation), or (ii) allows the application of a private law institute (due to the subsidiary application of the general part of the Civil Code to the general part of the Labour Code, e.g. essentials of legal acts), or (iii) does not regulate the given area and it is necessary to apply a suitable private law institute, which also leads to the application of relevant (especially civil law) argument structures (e.g. the question of the possibility of giving notice from contracts/agreements). This area is the source of consideration for the adoption new legislation.

The essential goal of the project was to point out the possible interactions among the areas of private law, especially from the point of view of labour law. On the basis of the outputs, it can be concluded that more often civil law/commercial law regulation overlaps into the labour relations, while the authors pointed out the risks and possible solutions to such situations. Conclusively, it can be stated that the area of labour law is open, the changes required due to development must be introduced carefully in order to guarantee the protection of an employee, and in case that application of private law institutes is needed, it is necessary to proceed carefully.